

Entrevista a Jaume Bartumeu, president de Progressistes-SDP

“Acomiadaments a la banca? Espero que siguin pocs, però n’hi haurà”

El Centre d'Estudis i Recerca Socialdemòcrata que presideix l'excap de Govern publica 'El futur de la banca andorrana', il·lustratiu informe que diagnostica l'estat de salut d'un sector clau que dona feina al 5% dels treballadors i aporta el 20% del PIB, i que afronta amb inquietud les recents fusions i l'acord d'associació amb la UE.

A. L.
ANDORRA LA VELLA

La concentració bancària a què assistim és bona o dolenta?

L'evolució del mercat financer europeu ens demostra que els bancs tenen una necessitat de concentrar-se, de sumar esforços i de reduir despeses. És molt difícil que nosaltres, com a país, pugem resistir un procés que s'està produint arreu.

Mulli's: ens afavoreix?

No diria que serà dolenta, però sí preocupant, perquè els consumidors de serveis bancaris només podran escollir entre tres ofertes. Això podria ser positiu si els bancs realment decidissin fer-se la competència, però en soc escèptic.

Cal esperar alguna fusió més?

Quan sents els grans *savis* de la banca local dient que el nostre mercat estava *sobrebancaïtzat* (massa oficines, massa caixers) i que calia una concentració, en fi, el lògic seria pensar que s'estan rumiant una tercera fusió. Però d'aquí al monopoli hi hauria només un pas. No tinc tota la informació, però crec que com a mínim aquesta generació ens quedarem amb els tres bancs actuals.

Reduir despeses, comportarà retallar plantilles?

Estic dissortadament convençut que això passarà, i els moviments que hi ha aquestes últimes setmanes de personal que busca

feina en una altra entitat financera prova que hi ha inquietud. Només ha de treure el cap per la finestra, si en un carrer, posem l'avinguda Meritxell, hi ha dues oficines de dos dels bancs que s'han fusionat, una davant de l'altra, sembla evident que una de les dues haurà de tancar. Oficines en tancaran, segur. Acomiadaments? Espero que siguin pocs, però n'hi haurà, forçosament.

La tendència a l'estancament del sector bancari s'arrossega d'abans de la pandèmia. Quins eren els símptomes?

Quan assumim el que ens està exigint l'OCDE i prenem consciència que el procés acabarà amb l'aixecament del secret bancari i l'intercanvi d'informació total sobre els comptes dels no residents, la banca perd un nínxol importantíssim de negoci: el senyor que pujava el divendres i que a més de fer compres *passava* per la seva oficina. Aquest client ja no hi és. Això no vol dir que no hi hagi estrangers que obrin comptes. Ho fan, sí, però amb total transparència. Però el negoci tal com l'havíem conegut des dels anys 70 del segle passat fins al 2008 ja no existeix. La banca s'ha de replantejar la viabilitat.

Els comptes de resultats són raonablement positius, fins i tot en temps de pandèmia.

Els beneficis que diuen que han tingut els últims exercicis s'ha de veure com els han fet. La banca andorrana continua do-

Crec que com a mínim aquesta generació ens quedarem amb els tres bancs que quedaran després de les fusions

Excloure la llibertat d'establiment dels bancs de l'acord d'associació no té cap recorregut

nant una rendibilitat important, però quan veus que la major part dels beneficis d'una entitat provenen de la venda de mitja branca asseguradora, cal reflexionar-hi.

Vaticina que en breu pagarem per tenir els diners al banc.

El negoci bancari estrictament, prestar diners, contractar hipoteques i operacions de canvi, està en franca davallada a tot Europa. El que em diu ja passa a Suïssa, sobretot per als no residents.

Ja ens hi podem resignar?

No necessàriament. En el mitjà termini el negoci bancari es pot reconvertir. Miri Luxemburg, que està patint la mateixa evolució que nosaltres. Però a banda que és una plaça financera molt més important i que s'ha especialitzat en les assegurances i les reassegurances. Se'n van sortint i l'activitat bancària no afluixa.

Hem de copiar Luxemburg?

El que hem de fer és posar les cartes sobre la taula. Propiciar un debat nacional per consensuar d'entrada la necessitat d'una plaça financera forta. Per parlar-ne obertament, no ocultant dades.

Qui oculta què?

La banca, quan presenta resultats del 2019 i el 2020 més o menys arregladets, o venent que el negoci bancari funciona molt bé, quan dissortadament no és així. I no ho dic jo, sinó els números. El que no es pot fer és enviar en paral·lel documents a Govern instant-lo que la negociació amb la UE per l'acord d'associació inclogui una excepció a la lliure prestació de serveis bancaris i a la llibertat d'establiment d'entitats financeres. Els mateixos que demanen això al·leguen que a cap entitat estrangera li interessarà establir-se aquí perquè el mercat, que ja era petit, s'ha reduït encara més amb el negoci dels no residents.

Les últimes fusions apunten cap aquí.

Potser sí o potser no. Potser un banc de Luxemburg vol venir. Però pretendre d'amagatotis (perquè el document el tenen tancat amb pany i clau a l'Associació de Bancs) que el Govern es planti a Brussel·les i digui que llibertat d'establiment sí, però d'entitats financeres, no... Això no té cap recorregut. La carta és mirar de fer aquí un petit Luxemburg.

No hi ha cap opció que la UE

FACUNDO SANTANA

transigeixi?

No ho crec. La pregunta òbvia és: per què insisteixen? Potser perquè hi ha hagut personatges de la banca local que històricament han influït molt en el Govern, els ha semblat que ara tornaven a tenir un escenari propici i ho han provat. El Govern els hauria d'haver dit clarament, a ells i també als ciutadans, que no hi estava d'acord. I no ho ha fet.

El prestador de darrera instància per què és tan necessari?

Miri el cas BPA, als clients que hi tenien diners els va costar molt de recuperar-los. S'ha aconseguit d'una manera, en la meua opinió, atípica, perquè no respecta la normativa europea: segrestar els béns dels accionistes principals per pagar els clients que s'hi havien quedat entrampats. El prestador d'última instància permet que si un banc té una patacada les persones que hi tenien fons els puguin retirar, deixant diners al banc per assegurar durant un cert temps la liquiditat.

El Govern creu que aquest paper podria fer-lo el Banc Central Europeu. Vostè sosté que és inviable. Com pot estar tan

desinformat, el Govern?

El Govern, en la meua opinió mal informat i mal influenciat, ha assumit el posicionament que l'Associació de Bancs li fa arribar de forma confidencial. Si dic que no pot ser és perquè fins ara només ho ha fet amb estats membres de la UE. Per què ho ha de fer amb nosaltres?

Si com diu no hi ha precedents, per què no apostar d'entrada pel Banc de França o pel d'Epanya?

Aquesta és la qüestió, i no la puc contestar jo. No m'agrada parlar de conspiracions, però quan veus com ha anat la qüestió bancària des de la intervenció de BPA, t'adones que hi ha una part que escapa de la racionalitat econòmica. Si els banquers andorranos fossin europeus de veritat, hi anirien corrent. Però dintre del gremi hi ha els *moderns* i hi ha també els *antics*, que frenen tant com poden la necessària evolució del sector.

Dintre del sector bancari hi ha els 'moderns' i els 'antics', que frenen tant com poden tota evolució

El 80% del negoci que mou el sector bancari és per donar vida a les immobiliàries: pa per avui i gana per a demà

Vostè el vol "potent, solvent i innovador". Com ho pensa aconseguir?

Primer, que tinguem una supervisió absolutament acceptada i respectada, i no dic que l'actual no ho sigui, però necessita millorar. D'altra banda, un prestador de darrera instància de referència a Europa. Jo em decanto pel Banc de França però també em semblaria bé el Banc d'Espanya.

Hi ha una quarta opció, BCE de banda?

Com a cap de Govern em van arribar a oferir que la Xina ens prestés diners. Abans i tot, Òscar Ribas havia explicat que, en temps del seu primer Govern, Taiwan li va oferir una quantitat important per eixugar l'endeutament.

Disculpi la innocència, què tindria de dolent?

Opcions de trobar finançament més lluny d'Europa n'hi ha, sí. Però miri l'aeroport de Grau Roig, que afortunadament s'ha aparcat. El meu amic Miquel Armengol va arribar a dir que la Xina estava interessada a portar la mercaderia fins a Andorra sense passar per cap aeroport europeu. Potser sí, però, és que França, Espanya i Europa l'últim que admetrien és una jugada com aquesta. Els xinesos, d'altra banda, han arruïnat Montenegro, que com nosaltres no està a la UE. Buscava finançament per construir una autopista que unís Sèrbia amb l'Adriàtic i la Xina els va prestar el capital. Amb un contracte tan demencial que se'ls han quedat un port de mercaderies, i el que vindrà. Alerta amb els xinesos.

Diu que parlar públicament de la banca és encara "tabú".

Potser hauríem d'haver parlat d'*autocensura*. Als mitjans de comunicació del país n'hi ha d'evident i clamorosa en tots els temes delicats que afecten els bancs.

Doncs no hem tingut mai cap trucada d'un banc per dirnos el que hem de publicar.

Una prova: cap mitjà ha parlat d'aquest informe demolidor de l'FMI que reproduïm a l'estudi, que posa el dit a la nafra i assenjala el risc que els bancs concedeixin préstecs a parts vinculades. És a dir, a accionistes del mateix banc. Només un servidor en un article publicat casualment al BonDia.

Els seus articles, ja que en parlem, tendeixen al catastrofisme. Està tot perdut?

Podem ser moderadament optimistes si el Consell, el Govern, la banca i tot els que tinguem alguna autoritat per opinar ens reunim i treballem per fer una plaça financera com Déu mana. Perquè ara no la tenim.

Si el de Luxemburg són les assegurances, en quin nínxol ens hauríem d'especialitzar aquí?

Podríem fer la competència a la banca espanyola oferint productes a empresaris d'aquesta nacionalitat perquè portessin els diners aquí amb tota transparència. Ja n'hi ha que ho fan, però desgraciadament ara el 80% del negoci que es mou és per donar vida a immobiliàries. Puja diner, en puja, sí, però per especular. Pa per avui i gana per a demà.